



Pogány Judit Tökölön

11.

A Kossuth-díjas művésznő régi és elkötelezett partnere a magyar börtönéletnek. A „Pedig én jó anya voltam” című darabot, amelynek most Tökölön volt a 100. jubileumi előadása, néhány évvel ezelőtt a Csillagbörtönben is előadta, mert mint mondja: „Mániákusan hiszem, hogy a színház csodákra képes.”

Tisztelt Olvasók!

Talán a jó időnek is köszönhető, hogy legutóbbi lapzártánk óta felpezsdült az élet a börtönökben, egymást érik a jóvátételi felajánlások, a vizsgák és a fellépések.

A házi őrizethez nagyban hasonlító reintegrációs őrizet idén április 1-jétől része a magyar jogrendszernek, az első szabadon bocsátásra pedig már május 8-án sor került. Interjúnkban az első szerencsével beszélgettünk az új lehetőségről.

Riporterünk a Budapesti Fegyház és Börtönben járt, hogy megnézze, megkérdezze, hogy telnek ott az „aktív hétköznapok”.

A fogvatartottakkal együtt meghallgattuk a börtönökben fellépők előadásait, ott jártunk az istentiszteleteken és a kápolnaszenteléseken. Annak is tanúi voltunk, hogy néhányan egy börtöntréningen szoktak le a dohányzásról.

Országos kvízzjátékunk a negyedik fordulóhoz érkezett, mindenkinek jó játékot kívánunk!

Kellemes időtöltést kíván a szerkesztőség!



Jóvátételi felajánlások

2



Interjú az első reintegrációs őrizetessel

3



Aktív hétköznapok a BFB-ben

6



Országos kvízzjáték, negyedik forduló

12

A civil életért

Az elmúlt időszakban is rengeteg jóvátételi felajánlást tettek a fogvatartottak, ezekből villantunk fel pillanatképeket.

Az állampusztaiak keze munkájának Harta és Dunapataj lakossága is örülhetett. A hartaiak már évek óta számíthatnak a fogvatartottakra, idén tízen dolgoztak négy napon át a falu temetőjének rendbetételén. Május második hetében pedig négy napon keresztül munkálkodtak a Dunapataj Nagyközség tulajdonában lévő szelidi üdülőépület homlokzatának felújításán.



A Budapesti Fegyház és Börtön lakói a X. kerület Föld-napi szemétszedési akciójához csatlakoztak, ők a Hangár utcai erdő területén szedték össze az illegálisan lerakott hulladékot. A fogvatartottak szerint részt venni a hasonló „éles” akciókban kézzel foghatóbbá teszi a környezetszennyezést, illetve rámutat a környezettudatosság és környezetvédelem fontosságára.



A TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarországért akcióban két börtön is részt vett. A győriek az ikrényi autópálya-felhajtó melletti elhanyagolt területet tisztították meg. A szegediek pedig Algyő külterületein, a vasútállomás környékén, a Tisza partján és a szabadidőközponthoz vezető úton szedték össze az eldobált szemetet.

A váciak is úgy gondolják, hogy a börtön falain túl is szükség van a rabok szorgos kezeire. Ők a váci Reménység Egyesület sportpályáján nyírták a fűvet és végezték el a pályakarbantartási munkákat.

Az ovisok nem várhatnak – tartják a debreceniek, akik idén immár hatodszor vettek részt a Magyar Református Szeretetszolgálat „Szeretethíd” elnevezésű programján. Idén öt önként jelentkező újjította fel a Debreceni Református Kollégium óvodájának homokozóját. Az „Életre ítélve” kutyaterápiás programhoz kapcsolódva pedig négy fogvatartott dolgozott a Debreceni Kutyaiskola felújításán.

A Márianosztrai Fegyház és Börtön négy fogvatartottja a szobi Fekete István Általános Iskola emeleti termét festette ki a tavaszi szünetben. A TÁMOP 5.6.3 projekt jóvoltából szakoktató irányításával dolgoztak a festő szakképzettségű, illetve festőnek tanuló fogvatartottak, a szükséges anyagokat pedig a projekt biztosította. A tornaterem falán tábla hirdeti, hogy összefogással, nyitott közegben lehet jót alkotni és értéket teremteni.



Sátoraljaújhelyen a Városvédő és Szépítő Egyesület felkérésére a megrongált Rákóczi Ferenc-emléktábla elkészítését és felújítását is fogvatartottak vállalták el. Az intézet kreatív műhelyében készült el a bronzplakett pontos mása, melyet a kijavított márványalagra helyeztek vissza.

A pálhalmiak a dunajvárosi civilekkel együtt szedtek össze három konténernyi szemetet a Lebuki patak partjáról. **Szekszárdon** az egész várost megmozgató közösségi tisztasági akcióban vettek részt a fogvatartottak, akik a kilátó környékét tették rendbe.

Reintegrációs Őrizet

A házi őrizethez nagyban hasonlító reintegrációs őrizet idén április 1-jétől része a magyar jogrendszernek. A gyors szakmai felkészülés eredményeképpen az első szabadon bocsátásra a hatálybalépés után alig több mint egy hónappal, május 8-án került sor. Interjúnkban az első szerencsével beszélgettünk az új lehetőségről.



Börtönújság: – Ha néhány gondolatban kellene összefoglalnia, mit mondana a reintegrációs őrizetről?

Elítélt: – Jogszabályi háttérrel most rakták össze, és mivel volt szerencsém elolvasni az ehhez tartozó törvényi passzust, így tudom, hogy gyakorlatilag a házi őrizettel technikailag megegyező őrizetben tölthetem az utolsó egy hónapot. Nálam ez csak egy hónap, mert a jogszabály így lépett életbe, de a törvény szerint ez akár lehetne fél év is. Ebben az időben fel lehet venni a fonalat a való világgal, elérni olyan dolgokat, mint a telefon, az e-mail, személyes találkozók. Ezért nekem ez a mai nap 99 százalékban szabadulás, 1 százalékban lábpercc.

– Hol hallott először a reintegrációs őrizetről?

– Úgy emlékszem, hogy először az ügyvédeimtől. Mivel nekem viszonylag rövid büntetésem van, ezért számítottam is rá, sőt, őszintén szólva, vártam, hogy ez 2015. január 1-jétől életbe is léphessen. A bv. intézetben belül is képen vannak az elítéltek, itt is hallottam a dologról.

– És azok alapján, amiket hallott, mit gondol, milyen fogvatartottaknak való a reintegrációs őrizet?

– Az alapötlet mindenképpen jó és támogatandó. A nem súlyos, nem erőszakos bűncselekményt elkövetők számára – akikre talán el lehet mondani, hogy egy botlás miatt vannak a bv. intézetben – ez mindenképpen egy jó kezdeményezés. Másrészt – elfogadva a technikai feltételekből eredő szükségességet – talán túl szűk mozgásteret ad a reintegrációs, ha az embernek például olyan munkája van, ami változó helyszínrű. De ahhoz képest, hogy szabadulhatna az ember fél évvel később, mindenképpen nagy lépés.

– Az Ön esetében a bv. intézet kezdeményezte a reintegrációs őrizetet, vagy saját maga kérte?

– Az intézmény kezdeményezte, de teljesen összhangban az én szándékaimmal. Én korábban beadtam már egy ilyen kérelmet, de mivel nem volt még a jogszabálynak ez a része hatályban, azt nem tudták továbbítani a bv. bíró felé. Amikor megnyílt a jogi lehetőség, ugyanezt a kérelmet – ami tartalmazta, hogy vállalom a reintegrációs őrizettel járó magatartási szabályokat – adtam nyilatkozatként oda intézményi kezdeményezésre.

– Az Öné volt az első ilyen ügy. Milyennek találta a bv. bírói meghallgatást?

– Úgy éreztem, hogy a bíró is egyfajta szabadulásként kezeli ezt a dolgot, úgy beszélt velem, mintha kvázi hazaengedtek volna szabadulóként. Hasonló volt a feltételes szabadsághoz, amikor deklarálják, hogy vélhetőleg elérte a büntetés hatását, és lehetőséget kaphat az ember arra, hogy hamarabb hazamehessen.

– Az elektronikus nyomkövetőről tudott előzetesen?

– A televízióban láttam egy tíz centiméternél valamivel nagyobb „kapszulát”, elítéltektársaktól hallottam, hogy olyan, mint egy feszítváll hetijegy. Aztán a bv. intézeti informatikusok azt mondták, hogy ez egy hetvengrammos dolog, de igazából még nem láttam az eszközt.

– Az nem zavarja, hogy ez az eszköz napi 24 órában adatokat küld a helyzetéről?

– Az biztos, hogy nem zavar annyira, mintha még mindig a börtönben lennék.

– Milyen hatással lehet vagy lesz a következő egy hónap az Ön életére és családjá életére?

– Őszintén szólva, nekem ez az egy hónap reintegrációs őrizet még lehet jobb is, mintha ma szabadon engednének. Ugyanis, én most nem mehetek el otthonról, így viszont kifele is tudok arra hivatkozni, hogy nem tudok részt venni valamiben, nem tudok elmenni valahová. Barátok, ismerősök várnak kint, de aki volt már bv. intézetben, az tudja, hogy ez milyen szintű lelki teher lehet. Egy hónapig még ha akarnék, se tehetnék mást, mint hogy otthon ülök, és a gyerekeimmel szívom a közös levegőt. Ennél jobbat jelenleg el se tudnék magamnak képzelni.

– Mit üzenne azoknak a fogvatartottaknak, akik most hallanak először a reintegrációs őrizetről?

– Azt üzenném, hogy ne adják fel. Senkit nem akarok megbántani, de ez a rendszer nagyon új. Bárki, aki ezt a beszélgetést olvassa, ne haragudjon a nevelőre, a bv. bíróra vagy az ügyintézőkre, ha ez elsőre döcögősen megy. Nézzenek saját maguk utáná annak, hogy járhat-e nekik a reintegrációs őrizet, és ha igen, keressék az ügyintézőket. Üssék a vasat, és ha tehetik, vegyenek részt benne.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felelős kiadó: **Csóti András** bv. vezérőrnagy, országos parancsnok • Főszerkesztő: **Szalai Tímea**

Felelős szerkesztő: **Mészáros Zita** • Fotó: **Apró Andrea és archív**

A szerkesztőség elérhetőségei

Cím: **BVOP Kommunikációs Főosztály**, 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: +36/1/301-8424, -25 • E-mail: sajto@bv.gov.hu • Nyomdai előkészítés: **Barta Gabriella**

Nyomda: **Duna-Mix Kft.**, 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

Reintegrációs szakmaképzések a TÁMOP 5.6.3 projekt jóvoltából

Asztalosok Kecskemétről

A kecskeméti börtönben tizenhárom fogvatartott tett sikeres vizsgát, akik asztalosipari összeszerelő képesítést szereztek. A résztvevők 240 órás tanfolyamon, elméleti és gyakorlati órákon ismerkedtek a munkavédelem és az asztalosszakma alapvető szabályaival, fogásaival.



„Festői kép” Debrecenből

A debreceni szobafestő képzésen tizenkilencen vizsgáztak le sikeresen. A 480 órás tanfolyamon az elítéltek megtanulták a falfelületek vizsgálatát, előkészítését, a bevonatrendszerek fajtáit, a tapéták jellemzőit és azok felhelyezésének ismereteit. A festők mellett tizenhét vízszigetelő-melegburkoló is „kitanulta” a szakmát. A 480 órás tanfolyamon elsajátították az épületszerkezeteket érő nedvességátalakítás elleni vízszigetelések, valamint a beltéri fal- és padlófelületek melegburkolatának elkészítését, javítását.

Informatikusok lesznek

Húsz női fogvatartott vizsgázott eredményesen és vette át az erről szóló tanúsítványt az egri börtönben. A január végén indult 150 órás informatikai betanítóképzés hallgatói gyakorlati és elméleti ismeretek elsajátításával kerültek közelebb a számítástechnika világához.

Konyhai kisegítő szakmát szereztek

A Kalocsai Fegyház és Börtönben másfél éve működő reintegrációs projektnek köszönhetően tizennyolc női fogvatartott tett sikeres OKJ-vizsgát konyhai kisegítő szakmából. A szakmaképzés kiválasztásakor az intézet figyelemmel volt a térség felvevőpiacára is, ezzel is nagyobb esélyt teremtve a szabadulás utáni munkavállaláshoz.



Záróvizsga a falak között

A Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben tizennyolc fogvatartott szerezte meg a szobafestő OKJ-képesítést. A gyakorlati vizsgán a hallgatók az általuk korábban előkészített falfelületen mutatták be festési és tapétázási tudományukat. A másnapi szóbeli vizsgán pedig a kihúzott tételből feleltek a vizsgabizottság előtt. A vizsgabizottság elnöke azt hangsúlyozta, hogy a két nap tapasztalatai alapján kifejezetten jó eredménynek tartja a 3,6-os átlagot, mellyel a börtön falain kívül is elégedett lenne.

Szekszárd: szabadulás után vizsgázott

Szekszárdon is lezárult a februárban elkezdődött, OKJ-s asztalosipari összeszerelő-képzés. A részvétel feltétele volt a 60 órás készség- és képességefejlesztő tréning sikeres teljesítése, amelyet követően tizenheten kezdtek meg a tanfolyamot. A szekszárdi intézet számára kiemelten fontos, hogy segítsék a fogvatartottak szabadulás utáni társadalmi visszailleszkedését. Ennek szellemiségében valósulhatott meg az, hogy intézetparancsnoki engedéllyel egy hallgató már szabadulását követően, otthonából tért vissza a börtönbe levizsgázni.



Szakmával szabadulnak Nagyfárról

Mezőgazdasági munkás képesítést szerzett tizenhat elítélt áprilisban Nagyfárról. A vizsgán a növénytermesztés és az állatgondozás elméleti és gyakorlati kérdései szerepeltek, amelyeket sikeresen teljesítettek is a hallgatók, hiszen főleg jeles és jó eredmények születtek. A fogvatartottak a Nagyfa-Alföld Kft. mezőgazdasági területein és állattartó telepein készültek három hónapon keresztül a megmérettetésre. A 400 órás tanfolyamon palántáztak, fát ültettek, birkákat, lovakat és pulykákat gondoztak a résztvevő fogvatartottak.

Tett program Szolnokon

A TÁMOP mellett a Tett program is lehetőséget ad a tanulásra. Szolnokon tizenöt fogvatartott vett részt az OKJ-s részszakképesítést adó, 480 órás szobafestő tanfolyamon. A képzést 60 órás készségfejlesztő, kommunikációs és életvezetési tréning előzte meg. A helyszín is adott volt: az intézet teljes területét biztosította a gyakorláshoz.



Angolul tanulnak Gyulán

A Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben angol nyelvi szakkörrel segítik elsősorban a fiatalok fogvatartottak reintegrációját. A kezdeményezéssel az intézet a fogvatartottakat olyan alapfokú nyelvtudáshoz kívánja hozzásegíteni, mellyel szabadulásuk után akár idegennyelvű munkakörben is megállhatják a helyüket. A szakszerűen felépített tananyag tartalmazza a mindennapi élethez szükséges szavakat, kifejezéseket.



Teherkötözők Pálhalmáról

Teherkötöző képzést indított a Pálhalmi Agrospeciál Kft., melynek helyszíne a DAK Acélszerkezet Kft. volt. A képzésen ötvennyolcan vettek részt. A tudásukról sikeresen számot adó fogvatartottak a jövőben még nagyobb biztonsággal tudják majd ellátni a munkakörükhöz kapcsolódó feladatokat.

„Együtt! – Tegyük!”

Nyíregyházán

Április 30-án zárult le az „Együtt! – Tegyük!” elnevezésű pályázat a nyíregyházi börtönben. A reintegrációs program keretében megvalósult tréningek, művészetterápiás és kézműves foglalkozásokkal segítik visszailleszkedni a szabaduló fogvatartottakat a társadalomba.

A program első állomása a személyiségfejlesztő és konfliktuskezelő tréning volt, melyen harminc fogvatartott vett részt.

A tréning következő állomásán a fogvatartottak művészetterápiás és kézműves foglalkozásokon vettek részt.

A női fogvatartottak varrni, horgolni és hímezni tanultak és virágot kötöttek. Az ügyes kezű férfiak üvegfestő technikával készítettek ikonokat és bábfigurákat, amelyekkel bemutatták „A kiskakas gyémánt fél krajcárja” és „A három nyúl” című mesét családtagjaiknak, gyermekeiknek.



Új munkahelyek Sátoraljaújhelyen

Az Adorján Tex Kft. sátoraljaújhelyi telephelyén újabb fogvatartottak állhattak munkába, ugyanis hosszú előkészítés után, májustól végleges formájában beindult a termelés a „zsákvarrószalagon”. A fogvatartottak a cég sátoraljaújhelyi főoktelepén elsősorban könnyűipari területen végeznek munkát, ezen belül is a textilipari termékek előállítására a feladatuk, azonban a társaság a beérkező igények alapján folyamatosan alakítja át, bővíti ki termelési profilját. A 2013/2014. évi áradások során felmerült igényekhez is alkalmazkodtak, hogy a katasztrófavédelem számára a megfelelő mennyiségű és minőségű zsákokat elő tudják állítani. Az új szalagon a termelést egyelőre egy műszakban végzik, melynek során tizenkétezer zsák elkészítésére van lehetőség.



Aktív hétköznapiak

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága még tavaly hirdetett pályázatot „Aktív hétköznapiak” címmel, amelyre a bv. intézetek és a fogvatartottak egyaránt jelentkezhetnek hasznos, kreatív és költséghatékony programokkal.

Május 28-án a Budapesti Fegyház és Börtönben jártunk, ahol a nyertes pályázatnak köszönhetően egy egyedülálló egészségnevelési program valósult meg.



Közel negyven fogvatartott várta feszült csendben, hogy elkezdődjön végre a program. Az előadói székben Daróczy-Gaál Ágnes bv. főhadnagy, megbízott egészségügyi osztályvezető ült, míg a teremben Csicsayné Solymosi Mária bv. százasos, vezető reintegrációs tiszt, az előadássorozat megálmodója felügyelte a rendet.

– Azért indítottuk el ezt a programot, hogy bővíteni tudjuk a fogvatartottak egészséggel kapcsolatos, meglehetősen hiányos ismereteit. Rengeteg segítséget kaptunk a bv. központi kórházától, ahonnan kítűnő szakemberek, orvosok jöttek el előadásokat tartani. A születésről, a káros szenvedélyekről, a lelki és pszichiátriai betegségekről is olyan fontos információkat kaptak a résztvevők, amelyek a szabadulásuk után is segítségükre lehetnek. A visszajelzések szerint nyitott fülekre találtunk – mondta el Csicsayné, aki maga is szerepelt az előadók között, hiszen mint szülésznő, a várandósságról, a terhesgondozásról és az újszülöttek ápolásáról is beszélt a raboknak.

A káros szenvedélyekkel kapcsolatos előadáson a sokak számára még ismeretlen biofű volt a téma. Daróczy Gaál Ágnes előadásában hangsúlyozta, hogy ez a kábítószer a neve ellenére nem természetes anyagokból áll, sőt számtalan, sokszor találmányra kiválasztott vegyület alkotja. A gyártás során a vegyületet feloldják, majd permetezéssel szárított növényekre hordják fel. A szer hatása kiszámíthatatlan: általában erős hallucinációt, teljes kontrollvesztést és súlyos pánikrohamot okoz, miközben növeli az agresszivitást is. Emellett súlyos, az étellel összeegyeztethetetlen szív, máj, érrendszeri károsodáshoz és az agyszövet pusztulásához is vezethet.

A hallgatóság érdeklődve és sokszor megdöbbenve, de aktívan részt vett az előadásban: kérdések özöne, saját élmények, vélemények áradata érkezett az előadóhoz, aki egytől egyig mindegyiket türelmesen meg is válaszolta. A drog többeket érdeklő téma a falakon belül is, hiszen sokukat éppen valamilyen kábítószer juttatott ideig.

A legnagyobb megdöbbenést egyértelműen a bemutatott képek okozták. A drogfüggőség előtti, majd utáni fotók, az eltorzult emberi vonások, a fekélyes és duzzadt bőr, az üres tekintet egytől egyig sokkolta az amúgy már sokat látott hallgatóságot is.

A programsorozat zárása egy monumentális egészségnap lesz, ahová a szervezők szűrőprogramokkal várják az elítélteket. A rendezvényen vetélkedőt is rendeznek majd, ahol egészségvédő zöldséget, gyümölcsöt, és testápoló szereket is nyerhetnek az elítéltek. Az előadás után sokan határozották el, hogy a különösen veszélyeztetett korosztálynak tekinthető serdülőkorú gyermekeiket figyelmeztetni fogják a biofű veszélyeire.

„Fitten, érettségivel és felvétellel megyek majd ki innen”

Így tett Bozsányi Andor is, akivel a látottakról és hallottakról is beszélgettünk. – Én eddig minden előadáson részt vettem és a következőn is ott leszek. Öt gyermekem van, én rájuk is gondolok, a hasznos és fontos információkat átadom nekik. Nagyon hasznos ez a kezdeményezés, hiszen ezek olyan információk, amelyekről az ember még kint sem igazán hall. Megdöbbenő volt például látni, hogy mennyire káros és milyen veszélyes ez a szer. Egyébként biztos vagyok benne, hogy a társaim közül tízből nyolcnak máshogy alakult volna az élete, ha nem nyúl kábítószerhez.

– És Ön hogyan próbálja megőrizni egészségét?

– A lehetőségek szerint itt is igyekszem egészségesen élni: odafigyelek arra, mikor mit eszek, és az egyórás sétára is mindig lejárók. Ilyenkor kocogok, de a hétvégenként rendezett sportfoglalkozásokon is részt szoktam venni. Szerencsére nálunk nemcsak a testünk karbantartására, hanem a szellemi fejlődésre is van lehetőség. Heti rendszerességgel könyvtárba visznek minket a nevelők, és lehetőség van részt venni különböző szakkörökön, szakmaképzéseken is. Én például úgy jöttem be, hogy fizikailag sem voltam a topon, de még érettségim sem volt. Mégis, amikor majd szabadulok fitten, érettségivel és főiskolai felvétellel megyek majd ki innen. Ezért köszönettel tartozom a nevelőimnek, az osztályvezetőnek, a parancsnoknak, és mindazoknak, akik lehetővé tették mindazt, amit elértem. Andor a beszélgetést követően azonnal elindult a beszélőre, ahol végre családjával tölthetett egy kis időt.

Kellner Gergely

Megszépült a kaposvári börtönkápolna

A kaposvári börtön felszentelt kápolnájának felújítása áprilisban kezdődött meg. Az intézet műhelyében dolgozó fogvatartottak készítik az új beton alapot, burkolnak, festenek és mázolnak. Ez a felújítás annál is fontosabb, mert a vallásgyakorlás mellett a kápolna ad helyet a fogvatartottakat érintő képzéseknek, szakköröknek, csoportos foglalkozásoknak és a szabadidős programoknak is.



Tavaszt köszöntő sétálóudvar Kecskeméten

A kecskeméti, Mátyási utcai börtönben a kertgondozó szakkör tagjainak keze munkáját dicséri, hogy megszépült az előzetes ház belső udvara és kertje. A munkálatokhoz nagy segítséget nyújtott a fogvatartottakat foglalkoztató Kefag Zrt. Juniperus Parkerdészete, akik dísznövényekkel járultak hozzá a tavaszi munkához.



Adományozó fogvatartottak

Segítőkézségükről tettek tanúbizonyságot a tőköli Fiatakorúak Büntetés-végrehajtási Intézetének nagykorú fogvatartottjai, akik konzervgyűjtésbe kezdtek az elmúlt hónapokban. Az összegyűjtött ételt jótékony célra ajánlották fel a tőköli rászorulóknak.



Lezárult a „Szabad út a szabadulóknak” program Kalocsán



„Szabadulok, mi lesz velem?” – bármilyen képtelennek is tűnik, vannak elítéltek, akiknek szabadulásuk pillanatában ez a mondat az elsők között villan át az agyán. Őket is segítette az a projekt, amely 2012-ben indult és idén zárul a Kalocsai Fegyház és Börtönben. A börtönből szabadult emberek priusszal a hátuk mögött és pár ezer forinttal a zsebükben nem, vagy csak nehezen tudnak új életet kezdeni. A Kalocsai Fegyház és Börtön „Szabad út a szabadulóknak” címet viselő projektje abban segít az elítélteknek, hogy valódi esélyt kapjanak az új életre.

A TÁMOP 5.6.1 által is támogatott program pedagógus, pszichológus és lelkész bevonásával adott támogatást a szabadulás utáni élethez.

A jelentkezők amellyel, hogy textiltermék-összeállító szakmát kaptak a kezükbe, életvezetési, tanulás-módszertani és pályaorientációs tréningeken vehettek részt, illetve kommunikációs és jogi ismeretekkel is bővült tudásuk. A tréningeken megismerték a munkára jelentkezés és az önéletrajz megírásának és benyújtásának szabályait is. A huszonöt fővel induló elméleti tréninget végül huszonnégyen sikeresen be is fejezték, egy fő is csak a szabadulása miatt nem folytatta a tanulmányokat.

Régi probléma oldódik meg több börtönben

Győrben rég várt feladatot kaptak a fogvatartottak, akik most azon dolgoznak, hogy fallal válasszák le a vécéket. Az intim probléma műszaki nehézségeire most sikerült megtalálni a megfelelő megoldást. Amikor ugyanis az intézet tervbe vette a kis zárkák vécéinek leválasztását, egy XIX. századi problémával találkoztak: a fogház épülete anno kis alapterületű zárkával épült, és akkor nem volt még vízőblítéses vécé sem, így a helyük sem lett betervezve. A konkrét probléma az volt, hogy az ajtók elhelyezkedése miatt nem volt elég a hely egy intim kialakítású vécé elhelyezéséhez. Végül az a megoldás született, hogy arrébb helyezik az ajtókat. A tervek szerint a nyár végére az összes zárkában elkészülnek az új vécék.

Szolnokon is megkezdődtek a felújítások. Ott az illemhelyek leválasztása és az elszívó-rendszer kiépítése mellett a régi épületrész zárkái és a sétálóudvar is átesik egy rekonstrukción. A börtön megújításán dolgozó 46 fogvatartott, nagy erővel – és a munkavégzés céljától valószínűleg nem függetlenül – nagy kedvvel vesz részt a munkálatokban. A munkát kísérő sarokcsiszoló, fűrőgép és kalapálás hangjától zengő intézetben a fogvatartottak együttműködése és fegyelme is példaértékű.

Szekszárdon is folyik az illemhelyek építése, ahol huszonhét ajtót építenek be a zárkákba a vécék kulturált leválasztása miatt.

Tanulmányi verseny a rácsok mögött

A tököli Fiatakorúak Büntetés-végrehajtási Intézete idén első alkalommal rendezett tanulmányi versenyt a fiatalokú fogvatartottak számára. Összesen három fiatalokú-intézet csapata vetélkedett egymással: Kecskemétri lányok érkeztek, Pécs, valamint a házigazda Tököl csapata fiúkat indított a küzdelemben. A versenyzők matematika, biológia, magyar nyelv és irodalom, történelem témakörben, valamint ügyességi feladatokban is megmérettettek. A verseny első helyezettje a Baranya Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet lett, az ügyességi sportversenyt a Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet lánycsapata nyerte. Különdíjnak is tekinthető, hogy minden csapat megígérte, hogy ezután még több időt fognak a tanulásra fordítani.



Közlekedésbiztonsági tréningek

Folytatódik a börtönökben a közlekedésbiztonsági oktatás. A Középdunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet baracskai objektuma után az állampusztai és a tököli intézetekben került sor a tréningekre. A BvOP és a GRSP Magyarország Egyesület együttműködése keretében összeállított oktatási anyagot a közlekedési bűncselekményt elkövetők számára fejlesztették ki. A tréner az interaktív órákon kiemelten foglalkoztak a pszichológiai és emberi tényezőkkel, a baleset-megelőzés, a védekezés, a sebesség választása, a közlekedésbiztonság és a KRESZ változásai. A tréninget az a felismerés hívta életre, hogy a közlekedési bűncselekményeket elkövetők közül sokan a KRESZ alapjainak ismerete nélkül ülnek volán mögé, sok balesetnek pedig gondatlanság az oka, melyek egy kis odafigyeléssel, tapasztalattal megelőzhetőek lettek volna.

„Alkoss, fejlődj, gyarapíts”

A Belügyminisztérium és a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács írt ki ezzel a címmel tendert, melyre a balassagyarmati intézet is benyújtotta a személyiségfejlesztési programokat tartalmazó pályázatát. A hat program egyik eleme a jobb agyféltekés rajzolás, mely növeli a kreativitást és felszínre hozza a lappangó művészi képességeket. A művészetpedagógiai csoportban az alkotók kifejezhetik önmagukat és meg tapasztalhatják az alkotás örömet, melyet a művekből létrehozott kiállításon a közönséggel is megoszthatnak. A Fórum Színházban a konfliktusos helyzeteket megjelenítve interaktívan, közösen alakítják a történetet. A fafaragó szakkörön egy mester avatja be műhelytitkaiba a résztvevőket. Az irodalomterápián egy-egy irodalmi mű szereplőinek viselkedését, motivációit elemzik és a bőrébe bújnak. A társasjáték-terápia fejleszti a problémamegoldó képességet, a csapatszellemet, növeli az együttműködési készséget és a toleranciát. Végül, de nem utolsósorban olvasástechnikai ismeretek is segítik a kívánt cél elérését.



Hatásos leszoktató tréning

A Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben bő egy hónapon át tartott a dohányzásról leszokást támogató tréning. A tréningre öt fogvatartott jelentkezett, akik hat csoportfoglalkozáson erősítették akaraterejüket és motivációjukat. Az öt főből három leszokott a dohányzásról, ketten jelentősen csökkentették az elszívott cigaretták számát, és a közeljövőben ők is tervezik a dohányzás elhagyását. A leszokás ráadásul ragályos lett: az egyik fogvatartott az elhangzottakat átadta zárkatársának, aki szintén letette a cigarettát.

Családi döntéshozó csoportkonferencia

A Baranya Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben április 30-án tartottak családi döntéshozó csoportkonferenciát egy szabadulás előtt álló fiatalokú fogvatartott részére. Ennek a resztoratív technikának a visszaesés esélyének csökkentése a fő célja. Az eseményen részt vettek a szülők, az érintett, a reintegrációs tiszt, a pszichológus és a börtönpártfogó. A helyi közösséget Villány város polgármestere, illetve a családsegítő munkatársai képviselték. A foglalkozáson a szabadulás előtt álló fiatalokú fogvatartott erőforrásainak feltárására, a lehetséges akadályok feltérképezésére és azok elhárítására fókuszáltak.



Pünkösdi ünnepén

Nyíregyházán „Szentlélek a börtönben” címmel tartanak minden évben pünkösdi megemlékezést. Idén a börtönben szolgálatot teljesítő történelmi egyházak képviselői celebrálták az ünnepi misét. A rendezvény *Kocsis Fülöp* hajdúdorogi görög katolikus érsek-metropolita, a magyarországi görög katolikus egyház vezetője imaórájával kezdődött. „A zsoldárok a Szentlélek segítségével születnek, minden fohász, sóhaj, amiben segítséget kér az ember, imádsággá válhat a Lélek által”, mondta el *Lippai Csaba* börtönlelkész, ezt követően *Bosák Nándor* debrecen-nyíregyházi római katolikus megyéspüspök, *Gaál Sándor* református esperes, *Zsarnai Krisztián* evangélikus esperes, illetve *Szabó József* missziós elnök imádkozott a fogvatartottakért és a családokért. Végül *Krank József* ortodox parókus az ősegyház Szentlelket hívó imájával fejezte be a könyörgéseket. A pünkösdi ünneplés a fogvatartottak műsorával zárult.



Április 23-án a **Gedeon Társaság** misszionáriusai tettek látogatást a nyíregyházi börtönben, ez alkalommal négyszáz Bibliát adományoztak a börtön fogvatartottjainak.

A **Pálhalmi Országos Bv. Intézet** mélykúti objektumának Kodály kórusa május 16-án lépett fel a XII. Pünkösdi Dalostalálkozón, Nagyvenyimen.



Ajándék Ferenc pápának

A sátoraljaújhelyi börtönkursillo tagjai ajándékat küldtek *Ferenc* pápának az európai cursillók találkozója alkalmából: a pápa egy áldást formáló kezét és egy hozzá bilincssel kapcsolódó Bibliát kapott ajándékba. Mint arról már írtunk, *Hajdú Miklós* sátoraljaújhelyi börtönlelkész tavaly szervezte meg az első börtönkursillót, amely nem csak Magyarországon, de Európában is az első volt.

Cursillo a hajdani kolostorban

A tavalyi, sátoraljaújhelyi után májusban *Székel János* esztergom-budapesti segédpüspök vezetésével tartottak teljes idős cursillót a Márianosztrai Fegyház és Börtönben. Tizenhárom fogvatartott vett részt a programon, akik erre az időre külön zárkákba kerültek. A cursillo alatt többen ráébredtek, hogy a hit, ami eddig csak pislákolott bennük, olyan erő, amely át tudja formálni életüket. Erről tettek tanúságot a márianosztrai Magyarok Nagyasszonya Bazilikában a záró szentmisén, amelyen a fogvatartottak hozzátartozói is részt vehettek.



Német missziósok a börtönökben

Fennállásának 25. évfordulóját ünnepli a Magyar Evangéliumi Börtönmisszió. Ez alkalomból látogatott el kilenc intézetbe a német misszió kórusa, hogy a fogvatartottakat a hit útján megtapasztalható szabadságra buzdítsák.



Az Evangéliumi börtönmisszió Állampusztán

A Magyar Evangéliumi Börtönmisszió kórusa lépett fel Állampusztán, koncertjükét kétszáz fogvatartott hallgathatta végig. A börtönmisszió tagjai a koncert után Bibliát és vallási tárgyú kiadványokat osztottak szét.

Jónak lenni jó

A gyulai élítelték jóvátételi feljárulásának köszönhető, hogy tiszta, rendezett környezetben fogadhatja híveit és vendégeit a Gyulai Evangélikus Egyházközösség temploma, melynek épületét hat fogvatartott tette rendbe. Az egyikük elmondta: nagyon fontosnak tartja a feljárulást, mert segíthet lerombolni azt a negatív képet, hogy ők a börtönben nem csinálnak semmit, csak tévénnek, esznek és jól tartják őket.

Kápolnaszentelés a **Venyige utcában**

Az ökumené szellemében megrendezett istentisztelet adott ünnepélyes keretet június 1-jén, a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet III. objektumában elkészült új kápolna átadásának. A jelenlévők megcsodálhatták a helyiség falait és ablakait díszítő, a fogvatartottak által készített képzőművészeti alkotásokat. Az ablakok színes üvegfestményei a keresztény múltból merített ősi szimbólumokat ábrázolnak. A hagyományos ikontechnikával készült táblaképek az esztergomi Szent Tamás-hegyen található kálvária állomásának domborműveit idézik. Az oltár háttérét *Prokopp Péter* római katolikus pap és festőművész a Szent Családot ábrázoló festménye díszíti. A helyiség kialakítása, berendezési tárgyainak elkészítése során előtérben volt az a szándék, hogy a fogvatartottak saját kezük munkájával hozzák létre a kápolnát, amely a mindennapi vallásgyakorláshoz akár hatvan főnek is méltó körülményeket biztosít.



Váci elítéltek a Pszinapszis konferencián

A börtönrádió hamarosan szabaduló szerkesztőinek előadása is szerepelt a XIX. Budapesti Pszichológiai Napok, vagyis a Pszinapszis programjai között. Tamás és Péter, élőkönynévükön Lélekcsevegés és ER7907-es számú fogvatartott saját életútjuk mellett a börtönrádió munkáját is bemutatta. Az április 17. és 19. között megrendezett találkozó idei témája a társas magány volt. Először valósult meg az, hogy még büntetésüket töltő elítéltek őszintén beszélhettek börtönélményeikről, nyíltan válaszolhattak kérdésekre. Először fordult elő, hogy még büntetését töltő fogvatartott szemben ülhetett az élete iránt érdeklődő hétköznapi emberekkel, akik nem féltek kérdezni tőle, és akik nyitott szívvel fogadták válaszait.



„Ördög és pokol” a Fővárosiban

A Balassagyarmati Fegyház és Börtönben immáron öt éve működik a mesekör, a Feldmár Intézet szakmai iránymutatásával, a Tévelygőként Alapítvány közreműködésével. Az „Ördög és pokol” című darabot a Venyigében, száznegyven néző előtt mutatták be május 22-én. Laci betölti a 18. életévét, ezért nevelőszülei kidobják. Elhatározza, hogy megkeresi a boldogságát. Bolyongása során összetalálkozik egy csúf öregasszonnyal, akiről kiderül, hogy az ördög öreganyja. Jó tett helyébe jót várj! Az öregasszonyt Laci kiszabadítja, cserébe elárulja, hogy a boldogságát a pokol legmélyebb bugyrában találja. Viszontagságos út következik, ahol a legfőbb gonoszt, az ördögöt is le kell győzni a boldogságért.

A mesekör program célja a családi kapcsolatok, azon belül is az apagyermek kapcsolat erősítése. Egy-egy előadást komoly munka előz meg, ahol a kommunikációs, az önismereti, a személyiségfejlesztő és a konfliktuskezelő gyakorlatokon születik meg a soros mese. Így a fogvatartottak olyan tapasztalatokat is át tudnak adni a gyermekeknek, amiket esetleg szóban meg sem tudnak fogalmazni.

Győri példabeszédek

Nem az a kérdés, Isten szeret-e minket, hanem az, mi szeretjük-e őt – mondta győri börtönlátogatásán **Pál Ferenc atya**, aki korábban soha nem járt fegyintézetben. Az egykori magasugróbajnok, katolikus pap azt a meggyőződését is megosztotta hallgatóságával, hogy mindenki képes befolyásolni sorsát, s még ha követünk is el bűnt, bármikor választhatjuk a büntelenséget. Majd arról beszélt, hogy az Egyesült Államokban egy közelmúltban végzett kutatás azt vizsgálta, mi az, ami segít a börtönbe kerülőknek kiverekedni magukat a bűnöző életformából.

A válasz az önbecsülés, a „több vagyok, mint rab!” gondolat. Később az atya két széket húzott a pódiumra, az egyik a bűnt, a másik a büntelenséget jelképezte. Hogy valaki melyik székre ül, döntés kérdése, ez esetben azonban az önsajnáltnak nincs helye – mondta. Le kell tenni a bűnt, különben nem lehet az ember szabad.

.....
Káli-Horváth Kálmán roma származású festőművész, riporter elmesélte életének kezdeteit: az intézeti éveket és az onnan való szabadulás nehéz időszakát, a hontalanság és keresés ifjú éveit. Elmesélte azt is, hogyan talált Istenre és a názareti ács fiára, aki arra szólít minden elbukottat: „Kelj fel és járj!”. Istenbe kapaszkodni érdemes. Vele a legnagyobb mélységből is van út felfelé, a legsötétebb mélységből is van feltámadás – osztotta meg hallgatóságával.

Pogány Judit jubileumi előadása Tökölön

A Kossuth-díjas művész nő régi és elkötelezett partnere a magyar börtönéletnek. A „Pedig én jó anya voltam” című darabot, amelynek most Tökölön volt a 100. jubileumi előadása, néhány évvel ezelőtt a Csillagbörtönben is előadta. Nem kis mértékben a börtönélmények hatása alatt vállalta el a tavaly előtt Dunaújvárosban megtartott börtönszínház fesztivál zsűrielnöki szerepét is, mert amint akkor mondta: „Mániákusan hiszem, hogy a színház csodákra képes.” A jubileumi vendégjátékot nyolcvan tököli fogvatartott tekinthette meg május 5-én. Az előadásnak autentikusabb helyszíne nem is lehetett volna, hiszen a megtörtént eseményt feldolgozó előadás egy 1979-ben felakasztott kétszeres gyilkos édesanyjáról szól, aki igyekszik elfedni, hol hibázott, nehogy belehaljon a felismerésbe. Pogány Judit művész nő alakítása mindent felülmúlt. Az anya érzelmeinek sokszínű váltakozása, lelkiállapotának sokrétűsége egy pillanatra sem hagyta lankadni a figyelmet. Az előadás még a mai napig is beszédtema a körleteken, amely senkit sem hagyott gondolatok és kérdések nélkül.



Vastaps a „Gyulai szabadlelkű komédiásoknak”

A Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács pályázati támogatásából színjátszó kör alakult a Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben. A társulat azóta már a nagyközönség előtt is remekelt. A színjátszó kör a Békéscsabai Jókai Színház művészeivel, Pocsaji Ildikóval kezdte meg a munkát. Baranyi Ferenc „A lónak vélt menyasszony” című vásári komédiáját kezdték próbálni azzal a szándékkal, hogy a darabot az intézet falain kívül is előadják majd.

A bemutató április 24-én volt a gyulai Vigadóban, és a társulat előadása minden várakozást felülmúló sikert aratott. A nézők tapsviharral köszönték meg – az egyik közösségi portálon az előadás után meg-

nyilvánuló elismert művész szavait idézve – „a fővárosi színházba illő produkciót”. Később a Jókai színház két művésze szórakoztatta a közönséget, majd a Harruckern Táncegyüttes zárta a programot. A második előadást április 27-én, a Jókai Színházban tartották. A műsor fénypontja ismét a fogvatartottak előadása volt, egy kis meglepetéssel. A darab egyik szereplője ugyanis a taps alatt megszabadult a jelmezétől, amely alatt a fogvatartottak ismert viselete volt. Így mesélte el, hogy milyen út vezetett a színpadi deszkákig, mit adott neki ez a lehetőség, és azt, hogy miként szeretné segíteni azokat a társait, akik szabadulás után igenis hasznos tagjai szeretnének lenni a társadalomnak.

Vojcek

A Börtönszínház, az Üres Tér és a fogvatartottak közreműködésével a Pécsi Nemzeti Színházban mutatták be a „Vojcek” című színdarabot. A Baranya Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet elsősorban fiatalokú fogvatartottakat bevonva, 2009-ben kapcsolódott az ESPRIT programhoz az Üres Tér Egyesülettel és a Janus Egyetemi Színpaddal együttműködve. A közös munka záróakkordja volt a „Vojcek” című előadás, amely arra a kérdésre is választ adott, hogy mi történik, ha az élet összehoz egy színházi társulatot és pár „kölyköt”, akik még soha nem találkoztak a színház mágikus világával.

Irodalmi teaház a költészet napján

A költészet napja alkalmából tartottak bemutatót a zalaegerszegi börtönben, amelyen fogvatartottak szavalták el József Attila verseit. A Zalai Népfőiskolai Egyesület szervezésében immár tizenegyedik alkalommal emlékeztek meg a költészet napjáról. A program különlegességét, „irodalmi teaház” jellegét most az adta, hogy zsíros kenyér és gőzölgő tea mellett idézték fel József Attila verseit és rövid, de szenvedéssel és szenvedéllyel teli életét.



FogvatART kiállítás fogvatartottak alkotásaiból

Szombathelyen, a Vas Megyei Levéltár kiállítótermében képzőművészeti kiállítás nyílt május 6-án a fogvatartottak és a bv. intézet dolgozói műveiből. Különleges apropója volt a kiállítás megszervezésének, hiszen a jövőre ballagó Németh Máté érettségi vizsgamunkájának választotta a büntetés-végrehajtás szervezetének, működésének tanulmányozását és bemutatását. Gyakorlati tapasztalatai megszerzését a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet támogatja és segíti. Az érettségire készülő fiatal ember vizsgamunkájának egyik eleme volt a kiállítás megszervezése.



Országos Műveltségi Vetélkedő

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Fogvatartási Ügyek Főosztálya hirdette meg az „Aktív hétköznapok” című pályázatot, melynek segítségével az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet munkatársai kitalálták és megszervezték az I. Országos Műveltségi Vetélkedőt. A hatfordulós verseny negyedik feladatsora következik.

Aki kedvet érez a vetélkedőben való részvételhez, válaszolja meg a feladatsorokat, majd a válaszokat névvel, nyilvántartási számmal és intézetének megjelölésével adja le reintegrációs tisztjének. Minden helyes válasz egy pontot ér, így egy feladatsor helyes kitöltésével maximum tíz pont érhető el. A játékban való részvételnek nem feltétele, hogy a játékosok minden tesztoszt kiegészítsenek, illetve minden kérdést megválaszoljanak. Az első helyezést a 2015. decemberi összesítést követően a legtöbb pontot elérő fogvatartott nyeri el. Az első három helyezett oklevélben részesül, és értékes tárgyjutalmak is szerepelnek a nyereménylistán. A legaktívabb intézetek is tárgyjutalomban részesülnek. Az első helyezett emellett megnyeri intézetének a vetélkedő vándorkupáját.

A megfejtések leadási határideje: **2015. július 31.**
A feladatsor helyes válaszait a következő lapszámunkban közöljük.

Mindenkinek jó szórakozást és eredményes munkát kívánunk a negyedik tesztoszt kitöltéséhez!

Országos Műveltségi Vetélkedő, negyedik feladatsor

1. **Melyik nem arany?**
A: hallgatás
B: májusi eső
C: ami fénylik
D: középút
2. **Állítsák őket időrendi sorrendbe, a legkorábbival kezdve:**
A: nőnap
B: gyermeknap
C: a munka ünnepe
D: anyák napja
3. **Ki nem magyar író?**
A: Vavyan Fable
B: Danielle Steel
C: Martha Tailor
D: Claire Kenneth
4. **Melyik zenekar ünnepli idén 40 éves évfordulóját?**
A: Omega
B: Benkó Dixiland Band
C: Edda Művek
D: LGT
5. **Melyik nem magyar termék?**
A: Vegeta
B: Túró Rudi
C: Helia-D
D: Béres-csepp
6. **Melyik utónév kakukktojás?**
A: Boglárka
B: Jácint
C: Rózsa
D: Kamilla
7. **Honnan ered a szappanopera kifejezés?**
A: magyar, mert fürdési időben adták
B: francia, mert piperecégek fizették
C: amerikai, mert a szünetekben szappanreklámok mentek
D: német, az első rendező neve miatt
8. **Honnan kapta a nevét a Negro cukor?**
A: a színéről
B: a készítőjéről
C: csak egy fantáziánév
D: az alapanyagról
9. **Hol található a háztartásban freon?**
A: a vasalóban
B: a hűtőben
C: a mikrohullámú sütőben
D: a televízióban
10. **Mi a curry?**
A: fűszerkeverék
B: őrölt virág
C: fűszer
D: fa porított termése

Az előző feladatsor helyes megfejtései: 1: B, A, D, C, 2: A, B, D, C, 3: Oroszország, 4: Szlovénia, 5: a virágzatáért, 6: Baróti Lajos, 7: túrógombóc, 8: cukorral, 9: színész, 10: tízezer.